

Felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 3-7 (8), § 4-7 til § 4-10 og § 7-9

██████████ Advokatfirma
██████████
Postboks 520 Skøyen
0214 Oslo

Høgskolen i Innlandet
v/ Nemnd for studentsaker
Postboks 400
2418 Elverum

Bergen, 01.02.2024
Deres ref.: MSV/117173
Vår ref.: 23/05924 (3/2024)

Unntatt offentligheten etter offl. § 13(1), jf. fvl. § 13(1)

SAK NR. 3/2024: VEDTAK FATTET AV FELLES KLAGENEMND I SAK OM DEKNING AV UTGIFTER TIL ADVOKATBISTAND

Det vises til vedtak fattet av Nemnd for studentsaker ved Høgskolen i Innlandet (HINN) (heretter underinstansen) i sak 6/22 som ble påklaget til Felles klagenemnd.

Felles klagenemnd behandlet saken under møte 12.01.2024. Vedtak fattet av underinstansen omgjøres.

FELLES KLAGENEMND BEMERKER

Felles klagenemnd er rett klageinstans i saker om salærmedsettelse i saker etter universitetets- og høyskoleloven (uhl.) §§ 4-8 til 4-10, jf. uhl. 4-8 femte ledd. Felles klagenemnd kan som klageinstans prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 34 annet ledd.

Sakens bakgrunn

Klageren er advokat ██████████. Han ble engasjert av en student i sak vedrørende fusk på en kontinuasjonseksamen. Saken ble tatt opp til behandling av Nemnd for studentsaker ved HINN 25.01.2021. Underinstansen fant da at studenten hadde fusket forsettlig. Det ble fattet vedtak om annullering av eksamen og utestengelse i to semester. Vedtaket ble påklaget 23.02.2021.

Advokat ██████████ har fremmet krav om dekning av advokatsalær for sitt arbeid i forbindelse med fuskesaken. Det totale kravet var på kroner 38 484,00 (inkl. mva). Vedlagt

Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Postboks 5883 Majorstuen, 0308 OSLO postmottak@unit.no

fakturaen medfulgte en spesifisert timeliste som viste en nøyaktig oversikt over advokatens arbeid med saken. Timelisten viste at advokaten totalt krevde dekning for 28 timers arbeid.

Advokaten uttalte seg skriftlig om saken 01.12.2022, og anførte at bistanden i saken hadde vært nødvendig og rimelig sett hen til hvilke faktiske og rettslige problemstillinger saken hadde reist. Det ble også vist til at saken hadde stor økonomisk og velferdsmessig betydning for h[redacted] klient. Advokaten anførte at det hadde vært nødvendig å foreta en helhetlig vurdering av to engelskspråklige besvarelser, for deretter å sammenholde det påståtte selvplagiatet i pensumboka som tekstgjenbruken henviste til. Videre fant advokaten det nødvendig å avklare opphavsrettslige spørsmål som HINN sitt bruk av plagiatverktøy reiser.

Underinstansen vurderte saken i møte 31.01.2023. De kom til at kravet var for høyt, og vedtok at kravet skulle settes ned fra 28 til 20 timer. I vurderingen ble det lagt vekt på at saken ikke var av så komplisert art hverken hva gjaldt faktum eller jus at det kunne begrunne 28 timers arbeid. Underinstansen mente derfor at advokatens timeføring var over det omfang av hva man kunne anse som nødvendig i denne type saker.

Advokaten har i korrigert klage 05.03.2023, anført feil ved rettsanvendelsen, nærmere bestemt subsumsjonen, samt underinstansens manglende vilje til å honorere deres opphavsrettslige arbeider. Advokaten anførte at hvorvidt det gjaldt et tilfelle av fusk, reiste vanskelige spørsmål både om den generelle og konkrete rettsanvendelsen. Videre viste advokaten til at subsumsjonen måtte gjøres konkret, og ikke ut ifra retts- og forvaltningspraksis, og at dette var arbeidskrevende og vanskelige vurderinger.

Underinstansen behandlet klagen 28.03.2023, men fant ikke grunnlag for å omgjøre sitt tidligere vedtak. Saken ble oversendt til Felles klagenemnd for videre behandling.

I brev 22.05.2023 fremsatte advokaten en begjæring om å stille saken i bero. Bakgrunnen for dette var at Felles klagenemnds vedtak om fusk ble brakt inn for [redacted] tingrett [redacted]

Advokaten fremsatte i brev 06.12.2023 begjæring om å gjenoppta saksbehandlingen, og fastholdt samtidig tidligere inngitte anførsler. Advokaten anførte at Felles klagenemnd var inhabil i saken, og bad Felles klagenemnd vurdere sin habilitet. Advokaten anførte at ankesakens utfall kunne få betydning for avgjørelsen av salærklagesaken, og ba om å få tilkjent advokatutgifter for 28 timer. I tillegg fremmet advokaten krav om å få tilkjent 20 timers advokatarbeid etter fvl. § 36, og viste til at kostnadskravet måtte ses i sammenheng med klagesakens omfang og kompleksitet. Avslutningsvis viste advokaten til at kravet måtte ses i sammenheng med at HINN fastholdt at tidsbruken i fuskesaker strider mot reglene om god advokatskikk, samt at [redacted] dom viste at saken var vesentlig mer komplisert enn det HINN forsto.

På tidspunktet for nemndas behandling av saken er [redacted] [redacted] Spørsmålet om vedtakets gyldighet er derfor ikke rettskraftig avgjort.

Saken står for Felles klagenemnd slik den har gjort tidligere for underinstansen. Det vises til sakens dokumenter.

Nemndas habilitet

Felles klagenemnd har merket seg advokatens anførsel om at Felles klagenemnd er inhabil. Grunnlaget for anførselen er at nemnda tidligere har fattet vedtak i klagerens sak, som er til behandling i rettssystemet. Felles klagenemnd vil først bemerke at habilitetsreglene gjelder hver «offentlige tjenestemann» eller medlem i kollegiale organer, og ikke Felles klagenemnd som organ, jf. fvl. § 6. Felles klagenemnd tar stilling til de enkelte medlemmenes habilitet, jf. fvl. § 8 annet ledd.

To av medlemmene i Felles klagenemnd, leder Nordtveit og studentrepresentant Næss, var ikke med i behandlingen av det første vedtaket fra Felles klagenemnd i klagerens sak. Inhabilitet er derfor ikke aktuelt for dem på dette grunnlaget.

Heller ikke de øvrige medlemmene i nemnda oppfatter seg som inhabile til å ta stilling til spørsmålet om fastsetting av honorarkravet i en sak de tidligere har behandlet. Det er også nemndas oppfatning at det ikke foreligger «andre særegne forhold [...] som er egnet til å svekke tilliten til [medlemmenes] upartiskhet», jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd. I vurderingen har nemnda lagt vekt på at avgjørelsen av spørsmålet om advokatsalær ikke kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for de aktuelle medlemmene i nemnda. Det forhold at [redacted] har kommet til et annet resultat enn nemnda i den saken som honorarkravet gjelder, kan ikke føre til inhabilitet for nemndas medlemmer vedrørende spørsmålet om honorarkravet. Nemndas vedtak er jevnlig gjenstand for domstolsprøving, slik som universitets- og høyskoleloven legger opp til, og er noe nemndas medlemmer er vant til å forholde seg til. Den medieoppmerksomhet som har vært rundt sakene [redacted] har ikke i hovedsak vært rettet mot nemnda, men dels mot regelverket og dels mot tidligere leder av nemnda.

Felles klagenemnd finner derfor at verken nemnda som organ eller noen av medlemmene i nemnda er inhabile i saken.

Rettslig grunnlag

Hjemmelen for studentens rett til advokatbistand omhandles i uhl. § 4-8 om utestengelse. Denne bestemmelsen lyder som følger:

Kandidaten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om bortvisning eller utestenging er reist, eventuelt fra skriftlig advarsel etter første ledd er gitt. Utgiftene til dette dekkes av institusjonen, etter sats fastsatt etter forskrift om salær fra det offentlige til advokater mv. 3. desember 1997 nr. 1441. Finner styret selv eller institusjonens klagenemnd, jf. § 5-1, at det er brukt lengre tid enn hva som er rimelig og nødvendig, kan salæret settes ned. Vedtak om salærnedsettelse kan påklages til departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, jf. § 5-1 syvende ledd.

Klagenemndas vurdering

Advokat [redacted] har beregnet salær etter statens honorarsats. Tvisten om dekning av advokatsalær gjelder hva som var rimelig og nødvendig timebruk i denne saken.

Advokat [redacted] har fremsatt krav om dekning av 28 timers arbeid utført i forbindelse med sak om fusk ved eksamen. Felles klagenemnd har kommet til at kravet er innenfor det som er rimelig og nødvendig timebruk i denne konkrete saken.

Det følger av uhl. § 4-8 femte ledd at salæret kan settes ned dersom det er brukt lenger tid enn hva som er «rimelig og nødvendig». Forarbeidene til bestemmelsen, Prop. L (2013-2014) s. 59 og 60 gir nærmere retningslinjer for hva som skal inngå i vurderingen av hva som skal anses som rimelig og nødvendig tidsbruk:

«Det må avgrenses mot utgifter som ikke er knyttet til utestengnings- eller bortvisningssaken og mot omfattende arbeid, som for eksempel utredning/fordypning, som ikke står i sammenheng med sakens karakter og andre lignende saker».

Videre uttales det på s. 60 at:

«Advokatene som blir engasjert av studentene må holde seg til reglene for god advokatskikk, som blant annet sier at en advokat plikter innenfor lovens ramme og etter beste evne å ivareta sine klienters interesser. Hvis omkostningene i forbindelse med et oppdrag må antas å bli uforholdsmessig høye i forhold til klientens økonomiske stilling eller de interessene saksforholdet gjelder, skal advokaten i tide gjøre klienten oppmerksom på dette, jf. advokatforskriften kapittel 12».

Felles klagenemnd har gått gjennom advokatens timelister og sakens dokumenter, og kommet til at kravet er innenfor det som er rimelig og nødvendig ut ifra sakens art og omfang. Klagenemnda ser at det har vært nødvendig å bruke tid på å opplyse saken for å ivareta studentens interesser på en god måte, sett hen til hvilke faktiske og rettslige problemstillinger saken reiste.

Felles klagenemnd har funnet at advokaten har krav på godtgjørelse for totalt 28 timer arbeid, beregnet i henhold til statens honorarsats, med tillegg av merverdiavgift. Felles klagenemnd opphever underinstansens vedtak.

Advokat [REDACTED] har i tillegg krevet å få dekket 20 timers arbeid med saken etter forvaltningsloven § 36. Felles klagenemnd har kommet til at det ikke er grunnlag for dette. Nemnda viser til at uhl. § 4-8 (5) er en særregel om sakskostnader i forbindelse med forvaltningsbehandling av denne sakstypen. Det er da ikke rom for å kreve sakskostnader etter den generelle regelen i fvl. § 36 i tillegg, jf. NOU 2019:5 avsnitt 29.2.6. Det er uansett ikke på vedtakstidspunktet grunnlag for å tilkjenne kostnader etter fvl. § 36 i saken, fordi vedtaket i saken ikke er «endret til gunst» for klager i saken. Vedtaket om annullering og utestenging er for tiden til behandling i domstolssystemet, og ikke rettskraftig avgjort.

VEDTAK

Vilkåret i uhl. § 4-8 (5) er oppfylt. Felles klagenemnd bestående av Ernst Nordtveit, Hilde Ruus, Fredrik Boksasp, Liv Sandvik, Frode Randal og Julie Marie Næss har fattet slikt enstemmig

v e d t a k:

Vedtaket fattet av underinstansen i sak 6/22, omgjøres. Det skal gis dekning for 28 timers advokatarbeid.

Ernst Nordtveit
leder for Felles klagenemnd

Klagenemndas vedtak kan bringes inn for prøving ved tingretten. Slikt søksmål må reises innen tre måneder etter at endelig vedtak foreligger. Søksmålsfristen beregnes fra 07.02.2024.

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur.